

תת"ע 10053/08/17 - מדינת ישראל נגד עלי קסום

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תת"ע 10053-08-17 מדינת ישראל נ' קסום
תיק חיצוני: 90507484534

בפני השופט אבישי קאופמן
מאשימה מדינת ישראל
נגד עלי קסום
נאשמים
החלטה

בתיק זה העלה הנאשם טענת התיישנות כנגד האישום.

המדובר באישום המבוסס על צילום במערכת האכיפה א'3, לפיו מיוחסת לנאשם עבירה שבוצעה לכאורה ביום 22.1.2017. הנאשם טוען כי לא קיבל לגביה כל הודעה עד לזימון לדיון שנשלח בהתאם להחלטתי מיום 14.1.2018, דהיינו בחלוף כשנה ממועד העבירה.

המאשימה מתנגדת לטענה וטוענת כי זימונים קודמים נשלחו לכתובתו המעודכנת במשרד הפנים "סחנין" והוחזרו בידי הדואר עם הערות "לא ידוע" ו"מען בלתי מספיק".

המצב המשפטי:

סוגיית התיישנות אישום בעבירת תעבורה המתבססת על צילום רכב, מוסדרת בסעיף 225א(1) לחוק סדר הדין הפלילי, אשר קובע:

"היתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו לבעל הרכב בענינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, למעט רכב כאמור בפסקה (2).

הוראה זו הוספה לחוק בתיקון 43 לחוק בשנת 2005, כאשר בדברי ההסבר להצעת התיקון מציין המחוקק:

"שלא כמו במקרה שבו מקבל מבצע העבירה הודעת תשלום קנס מיד לאחר ביצוע העבירה, עיכוב במסירת הודעת קנס המבוססת על צילום רכב מקשה על מקבל הדוח להתגונן, שכן לאחר תקופה ממושכת קשה לבעל הרכב לשחזר את האירועים

או לאתר מי נהג ברכב בעת ביצוע העבירה. בהתאם להצעת החוק, אם החשד לביצוע העבירה מבוסס על צילום רכב, ניתן יהיה למסור הודעת תשלום קנס או להגיש כתב אישום רק בתוך 120 ימים מיום ביצוע העבירה... התיקונים המוצעים ימנעו סיכול הגנה אפשרית על ידי החשוד בביצוע העבירה".

ובמילים פשוטות - יש להמציא את ההודעה לבעל הרכב בסמוך לאחר העבירה, בכדי לאפשר לו להתגונן כראוי כנגד האישום נגדו. שהרי, בניגוד לדוח הנמסר לנהג בידי שוטר על אתר, דוח המתקבל בביתו זמן משמעותי לאחר האירוע מקשה על אדם לשחזר את הפרטים לצרכי התגוננות מפניו.

השאלה להכרעה:

במקרה דנן, המאשימה למעשה אינה חולקת על כך שאין בידה ראיה להמצאת הדוחות במועד. המאשימה אישרה כאמור כי הדוחות הוחזרו בידי הדואר, ולא נמסרו לנאשם, אלא עד שהמאשימה איתרה כתובתו המלאה לרבות מס' תיבת דואר.

עם זאת, המאשימה טוענת למעשה כי משלא טרח הנאשם לעדכן כתובת מלאה הנ"ל, אלא הסתפק בכתובת הכללית "סחנין", הוא מנוע מלהעלות טענת התיישנות.

השאלה שיש להכריע בה היא, אפוא, האם אי קבלת הדוח מקימה לנאשם טענת התיישנות, או שהוא **מנוע** מלהעלות טענה זו במקרה דנן.

ההמצאה:

ראשית, יוער כי המאשימה לא הציגה את אישורי הדואר ולא הראתה לאן נשלחו ההודעות. הניסיון שנצבר מטיפול בתיקים דומים רבים, מלמד כי לעתים קרובות נשלחות ההודעות בלא כל פרט מעבר לשם הנמען והכתובת "סחנין", דהיינו ללא מס' תעודת זהות או כל זיהוי ספציפי אחר. בנסיבות אלה אין פלא כי הדואר לא הצליח לבצע מסירה של הדוחות.

לפיכך, דומה כי המאשימה לא עמדה אפילו בנטל הראשוני להראות שהדוחות נשלחו לכתובתו הרשומה של הנאשם, שכן מובן כי בהעדר פרטי זיהוי אחרים, מס' הזהות של הנמען הוא חלק מהכתובת הרשומה.

ראו בהקשר זה החלטה בעפ"ת 2428-07-10 בעניין **סחר אבו סביה** שם קבע בית המשפט המחוזי בנצרת כי בהעדר פרטים מהותיים לא ניתן לקבוע כי הייתה המצאה לכתובת הרשומה.

המצאה ל"כתובת הרשומה":

אולם מעבר לכך, גם אם אניח שאכן כלל המשלוח את מס' הזיהוי, עדיין אינני רואה מקום לקבוע כי המצאה לכתובת הרשומה היא המצאה כדין. ודוק - אין המדובר במקרה בו הדוח התקבל בכתובת הרשומה, שאינה עדכנית, כמו **בעניין כוכבי** עליו ביקשה המאשימה להסתמך (רע"פ 2096/07). אף אין מדובר במקרה בו הדואר החזיר את המכתב עם הערה "לא נדרש", אלא במקרה בו רשות הדואר מאשרת כי לא הצליחה להמציא את דבר הדואר, עקב כתובת לא נכונה או מספיקה.

טענתה העיקרית של המאשימה היא כאמור כי כל עוד הנאשם אינו טורח לעדכן כתובת טובה יותר, אין הוא יכול לטעון שבדברי הדואר לא הומצאו לכתובתו. המדובר אכן במצב בעייתי, ואין הדעת נוחה מכך שאדם יוכל להתחמק מקבלת דברי דואר. אך מנגד, אין להתעלם מכך, שהמדינה נותנת יד להתנהגות זו, ואינה מחייבת אדם למסור כתובת מלאה לצרכי המצאה.

יודגש כי אין מדובר באזרח "מקרי" אליו נשלחת הודעה. המדובר במי שרשום כבעל הרכב בו בוצעה עבירה לכאורה. המדינה יכולה לדרוש מבעל רכב, בבואו לרשום את הרכב על שמו, למסור כתובת מלאה מספקת להמצאת הדואר. רישיון הרכב אף מחודש בכל שנה, והמדינה יכולה להתנות חידושו במסירת כתובת מלאה.

יתרה מכך, במציאות הטכנולוגית של ימינו, אף ניתן לדרוש המצאת "כתובת אלקטרונית" לקבלת הודעות רשמיות הנוגעות לאותו רכב, ולא להסתמך רק על המצאה פיזית בדואר.

הדברים נכונים במיוחד באשר לאזרחים תושבי רשויות ערביות, שם מן המפורסמות הוא כי, בידיעת המדינה, אין רישום מסודר של רחובות, מספרי בתים וכתובות מגורים.

הנה, מצד אחד המדינה משלימה עם התנהלות זו של אזרחיה, אך מנגד טוענת כי מי שמתנהל בצורה - חוקית - זו, לא יוכל לטעון כנגד המצאת דברי דואר.

אין צורך להסביר את חשיבות המצאת דברי הדואר לאזרח ולא ניתן לקיים הליך משפטי הוגן בהעדר המצאה. ראו למשל ההחלטה בעפ"ת 67571-03-18 **בעניין אפשטיין** שם פסל בית המשפט המחוזי בחיפה את הנוהג להמצאת זימון לדין על דרך הדבקה. בדומה קבע בית המשפט המחוזי דרישות מחמירות שנקבעו על מנת לאשר המצאה במקרים בהם דבר הדואר הוחזר עם הערה "לא נדרש" עפ"ת 48179-03-18 **לב שניידר** ועפ"ת 11777-05-18 **אחמד סח'ניני**.

אשר על כן, אינני סבור כי בהעדר "כתובת מלאה" הנאשם מנוע מלטעון להתיישנות בגין אי המצאה.

סיכום של דבר:

המאשימה אינה חולקת במקרה זה על טענת הנאשם כי לא קיבל הודעה על העבירה במועד שבחוק. המאשימה לא הראתה לאיזו כתובת נשלח הזימון לדיונים, ואינני מקבל טענתה כי היא רשאית להסתמך במקרה זה על המצאה לכתובת הרשומה מקום שקיימת ראייה פוזיטיבית מטעם הדואר כי בפועל לא הייתה מסירה.

אשר על כן, טענת ההתיישנות של הנאשם מתקבלת וכתב האישום מבוטל.

ניתנה היום, כ"ט תמוז תשע"ח, 12 יולי 2018.